

Opiskelijahauissa käytettävien koulutusagenttien toimintaa koskeva työryhmä

Työryhmän kokous 6.5.2026

Microsoft Teams -kokous

Osallistujat:

Kaisu Piironen OKM, puheenjohtaja
Erno Hyvönen OKM, varapuheenjohtaja
Samuli Maxenius OKM, sihteeri
Sari Haavisto (TEM)
~~Iida Niemi (UM)~~
Sara Fahmy, (UM), vara
Hanna Isoranta (OPH)
~~Harri Lähdekorpi (OPH), vara~~
Francesca Cucinotta, Centria
~~Tuija Tammi, VAMK, vara~~
Jaakko Hallila, SeAMK
Marjo Nenonen, Karelia, vara
~~Veli-Matti Lamppu, AMKE~~
Satu Ågren, AMKE, vara
Miia Vanhainen, LUT yliopisto
~~Johanna Kärki, Turun yliopisto, vara~~
Niina Malkamäki, Aalto-yliopisto
Joanna Kumpula, Tampereen yliopisto, vara
~~Maija Niskavirta, Kuntaliitto~~
~~Maija Lehtimaa, Kuntaliitto, vara~~

Sanna Heikkinen, Oulun yliopisto
Sirpa Rutanen, VAMK

Työjärjestys

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous ajassa 9.30.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Merkittiin edellisen kokouksen pöytäkirjaluonnos tiedoksi.

3. Korkeakoulujen agenttitoiminnan Code of Conduct- eettiset pelisäännöt

- esittely (Francesca Cucinotta/ Centria ja Sanna Heikkinen/ Oulun yliopisto)
- kehittämistarpeet ja yhteinen keskustelu
- hyödynnettävyys toisen asteen koulutustoimijoille

Francesca Cucinotta esitteli asiakohdan. Cucinotta esitti taustaa, miksi Code of Conduct alun perin tehtiin ja miten korkeakoulut ovat sitä soveltaneet käyttöön. CoC:ssä on kuvattu yleisellä tasolla sitä, miten agenttien kanssa tulisi toimia ja asettaa siten vähimmäistason sille, mitä korkeakoulujen tulisi agenteilta vaatia. CoC:n kanssa rinnatusten korkeakoulut sitoutuivat Education Finlandin tekemään Eettisen toiminnan varmistaminen koulutusviennissä -oppaaseen, joka sisältää ohjeistusta korkeakouluille kansainvälisessä toimintaympäristössä.

Korkeakoulut käyttävät hyvin eri tavoin agentteja, joka vaikuttaa jossain määrin korkeakoulujen tarpeisiin ja kyvykkyyteen toimia kansainvälisten toimijoiden kanssa.

Cucinotta koostamaan esityksen mukaan CoC sisältää jonkin verran kehittämistä. Dokumentin alussa olevat Talent Boost -viittaukset koettiin nykytilassa tarpeettomina ja niiden poistamista pidettiin kannatettavana. Korkeakoulujen pohdintoissa toivottiin myös jonkinlaista valvontamekanismia siihen, että ohjeistuksia noudatetaan. Korkeakoulut myös toivoivat, että Suomella olisi tarjota koulutuspakettia agenteille ja yhteisen materiaalin tuottamista CoC:n tueksi. Samoin toivottiin yhteisesti sovittuja käytänteitä tiedonjakoon niissä tilanteissa, joissa tunnistetaan ongelmallisesti toimivia agentteja ja yhteistyökumppaneita.

Osa korkeakouluista kannattaa agenttien sertifiointia, mutta monet myös näkevät siitä ongelmia erityisesti hintojen ja markkinoiden toiminnan näkökulmasta. Korkeakouluissa on pohdittu myös mahdollisten agenttien alihankkijoiden käytön kieltämistä, sillä sub-agentit tuottavat merkittävän osan ongelmista ja aiheuttavat myös sopimuksellisesti haasteellisen tilanteen. Myös hakujen aikataulujen ja käytäntöjen kehittäminen edelleen keskiössä hakuprosessin selkeyttämisessä.

Haasteeksi koetaan myös CoC:n omistajuuden olevan nykytilassa ongelmallinen, kun rehtorineuvostot ovat nyt dokumentin omistajia ja kaikki uudistustoimet tulee viedä rehtorikokousten kautta. Mukaan olisi hyvä saada myös muita toimijoita. Parempi laatuprosessi edellyttää yhtenäisempiä linjauksia ja toimintatapoja, kuten esimerkiksi yhtenäisiä due diligence -käytänteitä.

Esityksestä käydyssä keskustelussa nähtiin, että esityksessä esitetyt kehittämiskohteet olivat pääasiassa sellaisia, joita kannattaisi nyt tehdä. Koettiin tärkeäksi, että korkeakoulut aidosti käyvä tutustumassa agenttien toimintaan kohdemaissa, jotta nähdään, mitä työ todellisuudessa on.

Korkeakoulu voi myös edellyttää, että agentti käyttää vain korkeakoulujen tuottamia materiaaleja. Keskustelussa toivottiin myös koulutuspakettia niin agenttien lisäksi myös korkeakoulujen omalle henkilöstölle. Voisiko tämän toteuttaa esimerkiksi MOOC-kurssin muodossa. Todettiin myös, että korkeakoulujen juristeille koko kenttä on uusi ja siksi sopimusmallit ovat vielä kehitysvaiheessa. Siksi tarvitaan mallia, jossa esimerkiksi sopimuksia voitaisiin vertailla korkeakoulujen välillä.

Aliagenttien käytöstä todettiin, että niiden kieltäminen kokonaan voi olla haasteellista ja jopa epätarkoituksenmukaista, sillä esimerkiksi isot agentuurit hyödyntävät niitä laajasti. Tärkeää on kuitenkin sopia vastauista sen osalta, että varsinainen agenttuuri on vastuussa myös aliagenttien toiminnasta sopimuksissa.

CoC:n omistuksen osalta pohdittiin, että millä muulla taholla omistajuus voisi olla ja halutaanko esimerkiksi viranomaisia mukaan CoC:n omistajaksi. Rehtoreiden siunauksen hakemista muutoksille ei lopulta nähty suurena ongelmana. Keskeisenä haasteena nähtiin yhteisen kansallisen brändin kehittäminen ja Suomen heikko tunnettuus maailmalla. SiF:n mukaan materiaali on tehty ja ne ovat myös korkeakoulujen käytössä. SiF:n resurssien osalta on tarve pohtia sitä, mitä sillä halutaan ennen kaikkea tehdä.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen toteamalla, että CoC vaatii päivityksiä ja pohdintaa sen osalta, missä dokumentin omistajuus jatkossa on. Lisäksi selkeä nosto kokoukselta oli koulutusten kehittäminen niin agenteille ja korkeakoulujen omalle välille, esimerkiksi MOOC-kurssin muodossa. Myös sopimusten benchmark olisi järkevää toimintaa, jolla saataisiin levitettyä hyviä käytänteitä korkeakoulujen välillä sekä tiedon parempi liikkuminen korkeakoulujen välillä.

4. Lyhyet ajankohtaiset

- 27.4 tilaisuuden materiaali: [https://okm.fi/tapahtumat/2026-04-27/ajankohtaistilaisuuskansainvalisten-
korkeakouluopiskelijoiden-lupa-asioiden-ja-
opiskelijavalintojenkysymyksista](https://okm.fi/tapahtumat/2026-04-27/ajankohtaistilaisuuskansainvalisten-
korkeakouluopiskelijoiden-lupa-asioiden-ja-
opiskelijavalintojenkysymyksista)

Puheenjohtaja esitteli OKM:n 27.4. järjestämän kv-opiskelijoiden pyöreän pöydän tilaisuuden yhteydessä korkeakouluilta kerättyä aineistoa. Aineistoista nousee esiin samanlaisia huomioita agenttitoiminnassa kuin tämän työryhmän ensimmäisessä kokouksessa. Agenttipalveluiden käyttö on korkeakouluissa yleistä, kuitenkin siten, että agenttuurien määrä on maltillinen ja kaikkien toimijoiden kanssa on sopimukset ja laatu/eettiset ohjeistukset. Suurimpana haasteen korkeakoulujen vastauksissa nousi esiin villit agentit, joiden toimintaan ei voida puuttua. Haasteita nähtiin myös jonkin verran agenttien tekemässä hakijoiden neuvonnassa, jossa hakijalle annetaan epärealistisia kuvia mahdollisuuksista ja jossa hakija ei ymmärrä riittävästi haku- ja oleskelulupaprosesseja tai opintojen vaatimuksia. Viestinnän kannalta koettiin haasteelliseksi se, että säännöt ja aikataulut hakemiselle muuttuvat jatkuvasti ja että koko valintaprosessi on vaikeasti hahmotettava kokonaisuus. Laadukkaita agenteja pidettiin silti vastausten perusteella tarpeellisena, sillä ne tuottavat korkeakouluille laadukkaita hakijoita ja opiskelijoita.

5. Tulevien kokousten aiheet ja ajankohdat

- Tulevat kokoukset:
  - 29.5 11–12.30 ja
  - 22.6 klo 9–10.30
- HEUNI:n selvitys HEUNI Report series № 113. From aspiration to exploitation. Recruitment and employment-related risks faced by international students before, during and after their studies | Heuni
- tutkijavierailut

- harhaanjohtava markkinointi
- työryhmäraportin hahmotelma ja toimenpide-ehdotukset

Puheenjohtaja esitteli teemoja, joista tulisi keskustella seuraavissa kokouksissa. Kokous toivoi, että kv-opiskelijoita koskevaan keskusteluun saataisiin myös positiivista viestiä esille. Tätä voitaisiin edistää esimerkiksi tuomalla positiivisia huomioita esiin työryhmän loppuraportissa ja työryhmän toiminnan viestinnässä.

5. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous ajassa 10.58.